

Uteliv

I rammeplanen for barnehager (2017) står det at vi som personal skal bidra til at barna får gode opplevelser med friluftsliv året rundt. Vi ser at naturen byr oss på et mangfold av spennende felles opplevelser og læring, derfor vil vi også dette barnehageåret holde på med temaet uteliv.

Uteliv byr naturlig på fysisk aktivitet. Fysisk aktivitet i barnehagen er med på å fremme utvikling av grunnleggende motoriske ferdigheter og kroppskontroll. Ute får barna mulighet til å bevege seg fritt, og naturen med sitt ulendte terreng er med på å utvikle oss. Vi observerer at barna ser muligheter ute, som ikke finnes inne, og tar disse i bruk. Trær blir klatrestativ og steinene blir veien over «lavaen». I Brumund barnehage er vi så heldige å ha et fint uteområde innenfor barnehagens gjerde med blant annet ballbinge, frukttrær og bærbusker, lang sklie og sandkasser. Dette uteområdet bruker vi til lek og læring store deler av våre hverdager hele året. I tillegg har vi oppkjørte skiløyper like utenfor gjerde om vinteren, disse bruker barna hyppig enten de vil lære seg å gå på ski eller de vil se hvor mange runder de greier å gå den dagen.

Hvorfor skal barna være ute i naturen?

Når barna får leke utendørs finner de ofte en større ro enn når de leker inne. Barn som er urolige inne, vil ofte finne seg bedre til rette ute og leke på en helt annen måte enn inne. Ute finnes ingen vegger, og dette gir barna større rom å utfolde seg på. Barna får oppleve et uteliv i frisk luft med mange ulike aktiviteter i ulendt terreng. Uteleken er preget av grovmotoriske bevegelser, noe som gjør at barna bruker større deler av kroppen enn ved innelek. Dette er med på å styrke barns koordinative egenskaper, og bidrar til å utvikle en sterk og utholdende kropp. Finmotorikken blir også satt på prøve når vi leker ute. Det er mye spennende små ting på bakken som må plukkes opp å studeres nøye. Det er også mye motorisk trening i det å kle på seg. Armen må inn i riktig hull i jakka osv. Vi er opptatt av at barna skal lære å kle på seg selvstendig, og vite hva slags klær vi bør ha hvis det er kaldt, varmt eller vått.

Naturopplevelsen har den egenverdien at den ikke trenger å ha et mål. Opplevelsen ved å være ute er målet i seg selv! På den andre siden kan naturopplevelsen også bidra til lek og kreativ utfoldelse gjennom de ulike fagområdene, og til å vise respekt for natur og miljø. Barna vil gjennom å oppleve naturen, få et egnet forhold til ulike steder, arter av planter og dyr. Når barna etter hvert får kunnskaper om natur og miljø vil de føle at de er en del av naturen, og skape seg et eget forhold til den. Siden vi bruker mye av tiden i barnehagen ute, vil det pedagogiske opplegget bli tilrettelagt og tilpasset deretter. Utetiden blir fylt med aktiviteter i tråd med rammeplanen hvor vi ønsker å bruke naturen som en arena for utvikling av kropp, bevegelse og helse, utfoldelse i kunst og kreativitet, tilegning av kunnskap om nærmiljø, etiske verdier i forhold til naturen, filosofi, rom, form og utvikling av omsorg og vennskap.

Turdager

Dette året har tirsdager blitt turdager. Barnegruppa er inndelt i to grupper, «harer» og «rever». Reve-gruppa vil stort sett bruke barnehagens gapahuk «Tuva» på tur. Her er barna godt kjent og gapahuken ligger fint til i et skogsområde et lite stykke fra barnehagen. Både på veien opp til gapahuken og i området rundt gapahuken er det alltid noe å undersøke, undre seg over og oppleve uavhengig av årstid. Hare- gruppa kommer til å gå på tur i nærmiljøet rundt barnehagen, og bruke

uteområdet i barnehagen. På disse dagene legger vi til rette for lek, undring, læring og utforskning. «Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna får kunnskap om dyr og dyreliv» (Rammeplanen, 2017). På våren studerer vi mauren som begynner å bli aktiv på maurtua igjen etter en lang vinter. Dette bidrar til gode samtaler om hva mauren gjør om vinteren, størrelsen på maurtua over og under jorda eller vi studerer hva maurene bærer på. Hva skjer om vi legger en sukkerbit på maurtua? Er det noen spor etter andre dyr ved maurtua? Om sommeren og høsten er det spennende å lete etter insekter og edderkopper på blomster, under mose og på gresset. Hvordan ser insektene ut og hvordan vokser de? Hva er forskjellen mellom insekt og edderkopper? Om vinteren er det ofte flere spor vi lett kan se i snøen, hvem har lagd disse sporene?

Vinteren bidrar også til læring om dyrene vi ikke ser på vinteren, vi lærer blant annet om hvor pinnsvinet eller meitemarken er når snøen kommer. Og hva vi kan gjøre for å hjelpe de forskjellige dyrene gjennom vinteren. «Personalet skal synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om sammenhenger i naturen» (Rammeplanen, 2017). I tillegg til læring om dyr er det mye spennende som skjer med både planter og trær året rundt. Vi tar ofte bilder som vi bruker i samlinger og aktiviteter på barnehagen gjennom året, for å følge med på noe av det som skjer i naturen. Vi snakker om været, hva er snøen laget av eller hvorfor regner det? Hva skiller årstidene fra hverandre? ***Leken ute på tur, samtidig som naturen gir oss et godt grunnlag for undring og læring om natur og dyr, erfarer vi at leken har gode vilkår ute på tur.***

Måltidene ute på tur

På turdagene er det matpakkedag. På reve-gruppa tenner vi opp bål, slik at de som ønsker det kan ta med mat til å varme på bålet. Maten smaker ekstra godt ute på tur og måltidene er preget av dialoger, latter og glede. En gang iblant tar vi også med oss ingredienser til enkle retter som vi lager sammen rundt bålet. Barnehagen ordner alltid med varmt drikke til alle barna når det er kaldt i været.

